بهبودفراشناخت دانشآموزان

کیمبرل*ے* تانر ۱ ترجمه:محسن نقى زاده

اشاره

آیا شـما هرگـز راه درس خواندن یـا روش آموختن را بـه دانش آموزان تان آموختهاید؟ اگر پاسخ منفی است، پس انتظار دانستن و به کار بردن چیزی که به آنان آموزش ندادهاید، بیهوده است. دانستن دانستن، شناختن شناختن، آموختـن آموختن یا بهطور خلاصه تأملی که فــرد روی فرایندهای ذهنی و یادگیری خود می کند «فراشناخت» نام دارد. پژوهشگران آموزشی عقیده دارند که یادگیرنده باید روی اندیشـهٔ خود فکر کند و آنها را بشناسـد. این ظرفیت که «بدانیم چه میدانیم» یا چه چیزی را نفهمیدهایم «فراشناخت^۲» یا «خوددیدبانی^۳» نامیده می شود.

دانشجویان متفاوتاند

فرض کنید مدرس درس زیستشناسی هستید. دو دانشجو یک هفته بعد از امتحان بهطور جداگانه به شـما مراجعه می کنند. هر دو بهترین نمرهها را در درس شما گرفتهاند. هر دو در طول سال بهطور منظم در کلاس حاضر می شده اند و تکالیف خود را بهموقع تحویل می دادهاند. هر دو مصمم و باهوش هستند. آنها در گفتوگو با شما چگونگی آمادگی خود را برای امتحان شرح میدهند. روش آنها با هم كاملا متفاوت است.

دانشـجوی «الـف» می گوید خوشـحال بوده که امتحان به روز شـنبه افتاده بـود، چون وقت آزاد بیشتری برای آمادگی داشته است. او می گوید که مطالعه را بعد از ظهر پنجشنبه شروع کرده و آن شب را با دوستانش بیرون نرفته است. او همچنین می گوید کے چندین بار کتاب را مطالعه کرده و از نكات برجستهٔ آن فلش كارت ساخته است. او احساس می کرده که باید نمرهٔ او در امتحان عالى باشد چون همهٔ پنجشنبه شب و روز جمعه را مطالعه كرده بوده. او مى افزايد كه هر كار از دستش برمى آمده انجام داده ولي دربارهٔ نمرهٔ امتحانی خود نگران است و میخواهد شما بدانید که او واقعا زحمت کشیده و باید در امتحان نمرهٔ خوب بگیرد.

دانشـجوی «ب» می گویـد که بهطـور منظم تا شروع نیمسال جدید، هر بعدازظهر پاورپوینتهای درس را مرور می کرده، صفحات کتاب را هر هفتـه به دقـت مطالعه مي كرده، اما بيشـتر وقت خـود را صرف مقایسـهٔ اطلاعـات پاورپوینتها با اطلاعات کتاب می کرده تا تفاوتها و شباهتهای آنهـا را پیدا کند. او چندین مـورد اختلاف پیدا کرده که برای او گیج کننده بودهاند. او هر هفته چندین مورد از این اختلافات را پیدا می کرده و وقتی شما از او می پرسید که با این اختلافها چه می کرده، به شـما می گوید که هر هفته آنها را با چنــد تن از همکلاسهای خود در آزمایشــگاه در میان می گذاشته است. او آنجا بیشتر جوابهای خـود را پیـدا می کرده و سـردر گمیهای ذهنش برطرف می شده است. او قبل از امتحان به دفتر شـما آمده و دو تا از این اختلافات را برطرف کرده است. او درباره امتحان و نمرهٔ خود نگران نیست، زيرا بيشـتر سـؤالات به اختلافها و مفهومهايي که او بیشــتر روی آنها کار کرده بوده، اختصاص داشتهاند.

برخىخواهند گفت که کار ما آموزش زيستشناسي است نه روشهای تدريس. در حالي که فراشناخت، که چیزی بیش از مهارتهايمطالعه را به ما نشان می دهد

این دو چه تفاوتهایی با هم دارند؟ بی گمان تفاوتهای آنها زیاد است، از جمله سابقهٔ آموزشی، شخصیت و بسیاری موارد دیگر؛ اما یک تفاوت مهم در روش مطالعهٔ آنها بوده است. آنها تعریفهای متفاوتی از چگونگی یادگیری، توانایی تسلط بر ادراک خود، آگاه بودن به آموختهها و نیاموختهها و توانایی در برطرف کردن مشکلات دارند. تفاوت آنها در توانایی استفاده از روشهای فراشناختی یادگیری است.

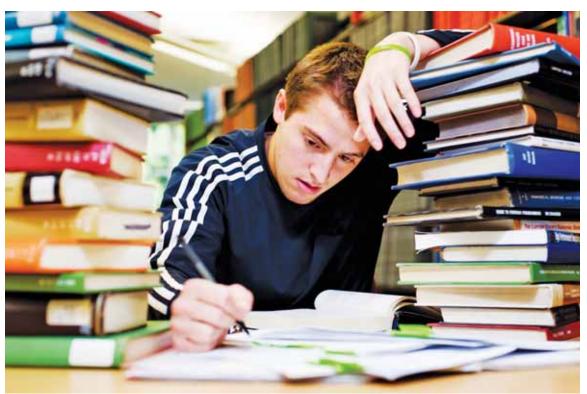
فراشناخت چیست

اهمیت فراشیناخت در فرایند یادگیری، تفکری قدیمی است که آثار آن از زمان روشهای پرسش و پاسخ سقراط تا قرن بیستم و جان دیویی موجود است. دیویی می گوید که ما بیشتر از «تفکر در تجربهها »یمان یاد می گیریم تا از خود تجربهها (ديويي، ۱۹۳۳). چيزي که تازه است، ابداع واژهٔ «فراشـناخت» و پیدایش زمینهای تحقیقی برای آن در دهههای اخیر است. فراشناخت از دههٔ ۱۹۷۰، در یک نشریه با تعاریف متعددی منسوب به روانmناس تکوینی جان فلاول $^{\circ}$ به روشهای مختلفی به کار رفته است و بهنظر میرسد که یک تعریف مشخص و معمول از آن غیرقابل دسترس

باشـد. در زیر بخشی از نوشتهٔ اصلی فلاول و چند نوشته و تعریف دیگر از منابع متفاوت درباره فراشناخت آورده شده است. فراشناخت به دانش هر شـخص دربارهٔ فرایندهای شناختی خود یا هر چیــز مرتبط بــا آن، مانند ویژگیهــای یادگیری اطلاعات یا دادهها گفته می شود. به عنوان مثال، اگـر من بدانم كـه در يادگيري الف بيشـتر از ب مشكل دارم و يا اينكه قبل از پذيرفتن ج بهعنوان یک حقیقت، باید درستی آن را بررسی کنم، آنگاه درگیر فراشناخت شدهام (Flavell, 1976).

فراشناخت آگاهی یا بررسی فرایند یادگیری یا تفكر يك فرد است (Merriam-Webster, 2012). فراشناخت همچنین شامل خودتنظیمی- توانایی هماهنگ کردن یادگیری یک فرد، برنامهریزی موفقیت و تصحیح اشتباهات در وقت مناسب می شود که برای یک یادگیری مؤثر لازماند... فراشاخت همچنین به توانایی تفکر دربارهٔ عملكـرد شـخص گفته مىشـود (شـوراى ملى تحقیقات، ۲۰۰۰)۲.

دانشآمـوزان یـاد می گیرنـد کـه با اسـتفاده از يرسـشهايي ماننـد «مـن الان چـه مي كنم؟»، «این راه مرا به کجا خواهد برد؟» و «چه کار دیگری می توانم به جای این کار بکنم؟» پیشرفت

خـود را ارزیابی و مسـیردهی کنند. این سـطح از فراشناخت عمومی به دانش آموزان کمک می کند تا از روشهای بینتیجه اجتناب کنند .(Perkins and Salomon, 1989)

به نظر می رسد که این دیدگاههای متعدد دربارهٔ فراشناخت- که بیشتر روی تعریف فلاول مبنی بر تأکید بر برنامه ریازی، زیرنظر گرفتن و ارزیابی فرایند یادگیری یک شخص بسط داده میشود، به نوپا بـودن زمينهٔ تحقيق دربارهٔ فراشـناخت و نبودن یک نظام مشخص برای آن بستگی داشته باشــد (Flavell, 1979; Schraw, 1998). شــرح جنبههای متفاوت فراشناخت، توسعهٔ ابزار برای سنجیدن این جوانب و راهبردهای آموختن آنها به دانشآمـوزان همه موضوعهـای فعال تحقیق میان محققان در نظامهای متعدد علمی اجتماعی است (Zohar, 2009; Schraw et al., 2006) علاوهبر اینها، اشتراک بسیاری میان تحقیق فراشناخت و دیگر عرصههای تحقیقی که روی یادگیری خودتنظیمی $^{\vee}$ (توانایی یک شخص در کنترل یادگیری خـود، (Schraw et al., 2006) و خودسنجی (درک یک شخص از لیاقت خود، Bandura, 1977) تمركيز دارنيد، وجيود دارد. چون هدف این نوشته انتقال افکار از نظامهای دیگر است که موجب رابطهٔ سریع و عملی برای آمـوزش زیستشناسـی میشـوند، از پرداختـن به همپوشانیهای گیجکننده اجتناب میکنیم و زمینههای کاوشگری فعال را برای تحقیق به خوانندگان علاقهمند وامی گذاریم.

بیایید بار دیگر دو دانشجوی الف و ب را در نظر بگیریم. داستان آنها برای هر کس که حتی به مدت کوتاهی در دبیرستان زیستشناسی تدريـس كرده اسـت، آشناسـت. واكنـش ما به این دو ممکن است غضب برای دانشـجوی الف و احسنت برای دانشجوی ب باشد. معلمان معمولاً از دانش آموزانی مثل الف سردرگم می شوند و برخی خواهند گفت که کار ما آموزش زیستشناسی است نه روشهای تدریس. در حالی که فراشناخت، چیزی بیش از مهارتهای مطالعه را به ما نشان می دهد و با افزایش مهارتهای تفکر و پیشبرد تغییر مفهومی در دانش آموزان جوان (Nickerson et al., 1985; White مرتبط است and Gunstone, 1989; Georghiades, 2000). عــلاوه بــــر ايـن، شــواهدى وجــــود دارد مبنى بر اينكه فراشناخت با موفقيت

همه جانبـهٔ دانش آمـوزان در ارتبـاط اسـت .(Adey and Shayer, 1993; Kuhn and Pearsall, 1998) شــواهد نشــان میدهنــد کــه دانشآمــوزان با مهارتهای فراشاختی پایین تر کمتر از هم کلاسیهای خود موفق میشوند (Kruger, 1999; Dunning et al., 2003)

همچنین چیزهای زیادی برای دانستن دربارهٔ تأثیر فراشناخت در یادگیری، به خصوص در میان دانش آموزان دبیرستانی و نیز متون رشتههای دیگر مثل زیستشناسی و فیزیک) وجود دارد. بنابراین، چگونه ما بهعنوان معلمان زیستشناسی می توانیم از این فراشناخت برای خود و دانش آموزان در تدریس و یادگیری استفاده کنیم؟ کاربرد فراشناخت دانشآموزان در درس زیستشناسی چگونه است؟ فراشناخت چه تأثیری بر یادگیری فعال دارد؟

برای آگاهی از وجود ظرفیت فراشناخت در فرد،

استفاده از فراشناخت در آموزش زیستشناسی

کافی است مطمئن شوی آن شخص یاد گرفته است که چگونه یاد بگیرد (Garner, 1988). زیستشناسی قرن ۲۱ نیاز دارد که دانشآموختگان چگونگیی به کارگیری مفاهیم را در سطوح مختلف سازمانیافتگی و پیچیدگی بیاموزند و اطلاعاتی را که حیطه های مفهومی را بــه هم مربوط می کنند، یاد بگیرند. این هدف می تواند با تأکید بر استفاده از تجربههای یادگیری دانشآمـوزان بـرای کمک به آنها باشـد که یاد بگیرند مانند زیستشناسان فکر کنند. بهبود فراشناخت دانش آموزان - آموختن چگونگی فکر کردن دربارهٔ زیستشناسی و روش یادگیری- به نظر روشے مفید برای رسیدن به این اهداف است .(NRC, 2000; D'Avanzo, 2003; Crowe et al., 2008) در اینجا روشهای بالقوه برای افزایش فراشناخت در کلاسهای زیستشناسی را شرح میدهیم: ۱. آموزش روشهای فراشناختی بهطور شفاف به دانش آموزان ۲. تغییر فرهنگ کلاس براساس روشهای

فراشناختي

■ در کلاسهای زیستشناسی روشهای فراشناخت را آموزش دهید

آموزش فراشناخت در آموزش علم، نیازی اساسی

آگاهیمعلمان از تفکرات دانش آموز ان قبل از تدریس دروس جدید، فراوان نوشته شده است. با این حال ارزیابی اولیه مىتواندبراي خود دانش آموز ان مفيدو فرصتىعالى برای افزایش فراشناخت دانش آموزان باشد

دربارة اهميت

است... آگاهی بسیاری از دانش آموزانی که وارد دانشگاه می شوند، نسبت به دانش فراشناختی، دانش دربارهٔ راهبردهای متفاوت، دربارهٔ کارهای شناختی متفاوت و به طور مشخص آگاهی صحیے از خود در حد بسیار پایین قرار دارد (Pintrich, 2002)

تدریـس فراشـناخت به دانش آمـوزان برای فهم چگونگی تفکر آنها دربارهٔ زیستشناسی یک قدم اساسی است تا بتوانند مانند زیستشناسان فکر كنند. (AAAS, 2011) در آموزش زيستشناسي این نیاز زمان بسیاری نمیخواهد و تلاشی است برای خدمت به فراگیران و مدرسان.

ارزیابی اولیه: دانشآموزان را به آزمودن تفکرات متداول خود تشويق كنيد

دربارهٔ اهمیت آگاهی معلمان از تفکرات دانش آمـوزان قبـل از تدریـس دروس جدیـد، فراوان نوشته شده است. با این حال ارزیابی اولیهٔ دانشآموزان از خود (سؤال از خود) می تواند برای خـود دانش آمـوزان مفیـد و فرصتـی عالی برای افزایش فراشناخت آنان باشد. یک مثال از «سؤال از خود» این است: «من دربارهٔ این موضوع چه می دانـم که بتواند به من در یادگیری کمک کند؟ این سؤال می تواند در ارزیابی اولیه توسط معلمان مطرح شود. تبدیل این ارزیابی اولیه- در قالب یک سـؤال یا یک تکلیف- به یک فعالیت فراشناختی برای دانشآموزان بیش از چند جمله توسط معلم نخواهد بود، در حالی که دانشآموزان را در طول سال و معلمان را در کارهای فراشناختی و استفاده از اطلاعات بهدست آمده در ارزیابی اولیه و برنامهریزی متفکرانه از چگونگی یادگیری یک درس جدید در آینده راهنمایی خواهد کرد.

مبهم ترین موضوع^ه: به دانشآموزان در تشخیص سردر گمیها ۱۰ تمرین دهید

یکی از روش های فعال یادگیری بلندمدت کـه میتواند برای نظامهای متعدد در کلاسهای دارای اندازههای مختلف مورد استفاده قرار گیرد، «مبهمترین موضوع» است (Angelo and Cross, 1993). معمولا در پایان کلاس به دانشآموزان گفته میشود که روی یک تکـه کاغذ در مـدت ۳ تا ٥ دقیقه به این سـؤال پاسے دهند: «چه چیز دربارهٔ موضوع این جلسه برای مـن گیج کننده بود؟». «مبهمترین موضوع»

نیے می تواند مانند ارزیابی اولیه در فهمیدن اینکه چه چیزی برای دانش آموزان سخت و گیج کننده بوده است به معلمان کمک کند. این تجربهای غیرمعمول برای بسیاری از دانش آموزان است که معلم از آنها بخواهد مشکلات درسی خود را با صدای بلند بگویند، چون در بسیاری مواقع فقط به دانش آموزانی که جوابهای علمی صحیح را مىداننــد اجـازهٔ سـخن گفتن داده مىشـود. دانش آموزان سوال دار و سردرگم معمولاً برای پرسیدن یک سوال یا آشکار کردن آنچه که نمی دانند، خطر تحقیر شدن را نمی پذیرند؛ مگر اینکـه معلمان محیط آموزشـی امن و مورد اعتمادی ایجاد کند. استفادهٔ مرتب از «مبهم ترین موضوع» در کلاس بیش از چند دقیقه را به خود اختصاص نخواهد داد، اما محیطی ایجاد خواهد کرد در آن سردرگمی نیز جزئی از آموزش در نظر گرفته میشود که فقط برای آگاهی معلمان نیست، بلکـه برای آگاهـی خـود دانشآموز نیز هست. دانش آموزان می توانند سؤالات درسی خود را بهطور مستقل مشخص و آن را در کلاس مرور و بيان كنند.

ارزیابی پایانی با نگاه به گذشته: دانشآموزان را به تغییر مفهوم عادت دهید

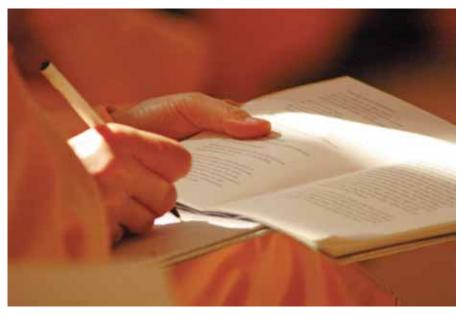
روان شناسان شناختی ۱۱ و محققان آموزش علم، یادگیری را فعالیتی دانش آموزمحور می دانند که در آن دانش آموز، در فرایند یادگیری، نظرهای خـود را دربارهٔ یـک موضوع تغییـر میدهـد (Posner et al., 1982). اين واقعيت به ما مي گويد کـه اگر دانش آموزان از واقعیتی فراشـناختی، که بــه آنها كمك مىكند بداننــد قبلا چگونه دربارهٔ یک موضوع فکر می کردهاند و امروز چگونه به آن فکر می کنند بهره نگیرند، آن را یاد نخواهند گرفت. این همان اظهارنظر دیویی است که تفکر بر روی تجربهها را اساس یادگیری میداند (Dewey, 1933). يك ابـزار سـاده بـراى وادار کردن دانشآموزان به تفکر دربارهٔ چگونگی تغییر نظراتشان، ارزیابی پایانی با نگاه به گذشته است. همان طــور که از نام آن اســتنباط میشــود، این نوعی ارزشیابی پایانی است، چون بعد از یادگیری اتفاق می افتد و با نگاه به گذشته است؛ چون از دانش آموزان خواسته می شود بگویند چگونه قبل از فعالیتهای یادگیری دربارهٔ آن فکر می کردهاند و آن را با چگونگے تفکرات خود بعد از یادگیری

یکی از روشهای فعال یادگیری بلندمدتكه مى تواندېراي نظامهاىمتعدد در کلاسهای دارای اندازههای مختلفمورد استفاده قرار گیرد، «مبهمترین موضوع»است

دربارهٔ موضوع مقایسه کنند. به عنوان مثال، ممکن است از دانش آموزان خواسته شود این جمله را کامل کننـد: «قبل از این درس من فکر می کردم که تکامل...، اما اکنون فکر می کنم که تکامل ... است»؛ یا ممکن است از آنها خواسته شود دربارهٔ سه روش تغییر تفکرات خود دربارهٔ یک موضوع در زمان مشخص بنویسند. هر کدام از این روشهای آشکار برای تدریس فراشناخت، سازوکاری است برای القای اینکه از خود بیرسند «چگونه تفکرات من در طی زمان تغییر می کند یا نمی کند؟»

نشریههای تفکربرانگینز: برای ایس که دانشآمـوزان تفکراتشان را زیر نظـر بگیرند، محیطی را مهیا کنید

یکی از روشهای فراشناختی که بهنظر نمیرسد دانشـجوی الف داشته باشـد، تحلیل او در اینباره است که در امتحان گذشته، چه کار وی در مطالعه برای امتحان خوب بوده و چه کار او بد بوده است، تا از این اطلاعات برای امتحان آینده استفاده كند. معلمان مي توانند بعد از اولين امتحان از دانش آموزان بخواهند چند جمله دربارهٔ امتحان آیندهشان بنویسند، مثلاً، «چه چیز در آماده شدن به امتحان برای من خوب بود و من باید آن را برای امتحان بعدی به یاد داشته باشم؟ چه چیز برای من بد بوده که نباید در آینده انجام دهم یا چه چیــز را باید تغییر دهم؟». اگر معلم این نوشــتهها را تکلیف دهد، چه بعد از امتحان، چه بهعنوان بخشي از تكليف متفكرانهٔ مشخص، بهطور عملي و شـفاف بــه دانشآموزان روش بهبــود روشهای فراشناختی و تمرین استفاده از این روشها را آموخته است. معلمان مىتوانند بـراى ادامهٔ اين کار، به دانش آموزان تکلیف کنند که این نوشته را قبل از امتحان بعدی دروباره بخوانند و بنویسند که چگونه از خود پند می گیرند. علاوهبر این، معلمان می توانند از دانش آموزان بخواهند روشهای آماده شدن خود را با دوستان خود در میان بگذارند و حداقـل دو روش جدید آماده شـد بـرای امتحان را از هم کلاسیهای خود بگیرند و بنویسند. اگر ایس گونه نوشتهها دربارهٔ روشهای یادگیری فراشناختی و تفکر فراشناختی بهطور مرتب انجام شود، دانش آموزان می توانند یک نشریه متفکرانهٔ زیست شناختی تولید کنند و مثل دیگر فعالیتهای آموزشی مستحق اعتبار و جایزه باشند.

■ ساختن یک کلاس زیستشناسی بر اساس فراشناخت

بحث كردن دربارهٔ علم فراشناخت، بهعنوان بخشى از مبحث هر روزهٔ کلاس درس، به ساختن یک زبان برای دانش آموزان به منظور صحبت کردن دربارهٔ شناخت و یادگیری خود کمک میکند (Pintrich, 2002)

در حالی که تکالیف فردی مشخص برای تدریس روشهای فراشناختی برای دانشآموزان راهکاری آشناست، راهکارهای پنهانی زیادی نیز وجود دارد که می تواند در هر سال تحصیلی به اجرا درآید و به بخشی از زبان هر روز معلم و دانش آموز تبدیل شود. این کار به خصوص برای کمک به دانش آموزان برای آگاهی از زمان مناسب استفاده از روشهای فراشناختی مفید است. برای مثال، شناسایی سردر گمیهای تکالیف گذشته. زمانی که دانش آموزان هم روشهای فراشناختی را یاد گرفتهاند و هم از زمان استفاده از این روشها آگاه شدهاند، می توان گفت که آن ها به عنوان یادگیرندههای همیشگی در نظام آموزشی خود به بلوغ رسيدهاند.

به دانش أموزان اجازه دهید که سردرگمیهای خود را درون کلاس مشخص

در بیشتر دانشگاهها به سؤالات دانشجویان در درون و بیــرون از کلاس توجه می کنند، اما معمولاً در دبیرستانها به سردرگمیهای دانش آموزان

مى توان از طريق پیچیدهکردن تكاليفدرسي به سادگی تفکر را به درس وارد کرد.معلمان مىتوانندعلاوەبر سؤالهاىمعمول، یک یا چند سؤال فكرىهمبدهند تادانشآموزان مجبوربهفكر کردن شوند

توجهی نمیشود، بلکه تأکید بر پاسخهای صحیح علمی بــه آنهـا اســت (Tobias, 1990; Steele and Aronson, 1995; Seymour and Hewitt, .(1997

بهطور ساده، دادن اجازهٔ سردرگم شدن به دانش آموزان روشی برای انگیزه دادن به آنها برای فعالیتهای فراشناختی و پرسیدن این سؤال از خودشان است که «من چه چیز را نفهمیدهام؟»

تفكر را به يك فعاليت أموزشي معين وارد کنید و برای آن نمره در نظر بگیرید

مى تـوان از طريق پيچيده كردن تكاليف درسـي به سادگی تفکر را به درس وارد کرد. معلمان می توانند علاوهبر سؤالهای معمول، یک یا چند ســؤال فکری هم بدهند تا دانش آموزان مجبور به فكر كردن شوند. اين سؤالات مي توانند ساده باشد، مانند «چه چیز در این تکلیف برای شـما دشـوار بود؟» یا «چه سؤالی هنگام انجام تکلیف برای شـما پیش آمد که قبلاً به آن فکر نکرده بودید؟». تصمیم معلم برای نمره دادن به این پرسـشها می تواند دانش آموزان را مجبور به فعالیتهای فراشناختی روزانه در طول سال تحصیلی بکند.

دربارهٔ آموزش فراشناخت و تدریس زيستشناسي

ما این تحقیق از فراشناخت را با تصور دو دانشجوی متفاوت - دانشجوی الف و دانشجوی ب - شروع کردیم. حال تصور کنید که شـما فرصت صحبت کردن با دو نفر از مدرسان زیستشناسی دربارهٔ روشهای تدریس آنها را یافتهاید. هر دوی آنها محقق و در زیستشناسی استاد هستند. هر دوی آنها بهطور منظم درسهای مقدماتی را برای دانشـجویان زیستشناسـی تدریس می کنند. هر دوی آنها مصمم هستند که دانشآموزان خود را در زیستشناسی موفق کنند. در صحبت با آنها، شما با این سؤال شروع می کنید که تدریس این ترم چگونه است. علاوهبر این، از هر کدام می پرسید که چگونه هر هفته آمادهٔ کلاس میشوند. داستان آنها بهطور شگفت انگیزی متفاوت است.

مدرس ج از دانش آموزان خود ابراز رضایت می کند. او فکر می کند که هر سال علاوهبر کار زیادتـر او بـرای آوردن جدیدترین تحقیقها برای آنها، آنها پسرفت می کنند. او می گوید که در این ترم تصمیم گرفته است همهٔ پاورپوینتهای

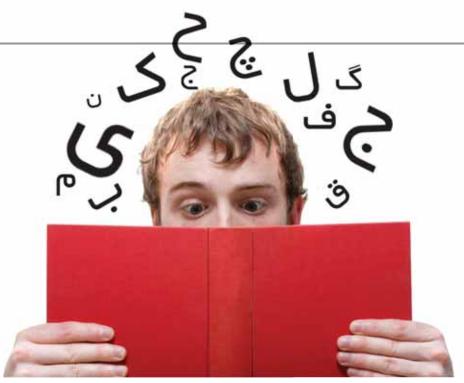
خـود را روزآمد كند. اگر چه او همهٔ آنها را دارد، اغلب شبها برای اینکه مطمئن شود آنها درست هستند تا نیمههای شب بیدار میماند. وقتی از او پرسیده شد که چگونه به دیدگاه دانش آموزان دربارهٔ تفکر راه می یابد. گفت که او یک امتحان میان ترم و یک امتحان پایان ترم می گیرد تا دانش آموزان انگیزه پیدا کنند و به خواندن خود ادامه دهند. او همچنین بسیار ناراحت بود که هیچ دانش آموزی به اتاق او نمی آید. او احساس می کند کـه هر کاری که از دسـتش برمیآیـد بکند تا به درک دانش آموزان از مادهٔ درسی کمک کند، اما آنها به نظر نمی رسد مانند خود او، وقتی محصل بود، در درسهای خود تلاش کنند. او نگران نمرهٔ ارزیابی خود توسط دانش آموزان است که هر سال پایین می آید و او فکر می کند این عادلانه نیست که توسط دانش آموزانی که خودشان به یادگیری خود اهمیت نمی دهند مورد ارزیابی قرار گیرد. مدرس د، بر خلاف مدرس ج، نظر شـما را دربارهٔ

ســؤالاتى كه براى پايهگذارى فعاليتهاى كلاسى

آماده کرده است تا فردا از دانشآموزان بیرسد

جویا می شـود. او از تجربههای پیشین می داند که تعداد کمی از دانش آموزان توانایی ارتباط دادن میان فتوسنتز و تغییرات آب و هوا را دارند. بنابراین میخواهد که درس جدید خود را با ســؤالات ارزيابي كننده دربارهٔ يادگيريهاي قبلي دانشآمـوزان دربـارهٔ بحث ماده و انرژی شـروع کند. او در این سالها براساس آنچه از تفکرات دانش آموزان دربارهٔ موضوع جمع کرده، این درس خود را تغییر داده است. او می داند که هر چه بسیار دربارهٔ نحوهٔ تفکر دانشآموزان بداند روشهای تازهای برای تدریس پیدا می کند. او همچنین می گوید بسیاری از تکالیفی که دانش آموزان امروز انجام دادهها دقيقاً در نيمه شب اتفاق افتاده است که نشان میدهد آنها دقیقا همان مشکل را که او می خواست فردا دانش آموزان را از آن آگاه کند خودشان یافتهاند. وقتی شما از او بپرسید که آیا او نگران است که چگونه دانشآموزان به فعالیتهای کلاسے او باز خور د می دھند، می بینید که او زیاد نگران نمی شود. او همواره به طور منظم با دانش آموزان خود منطق این را که چرا این فعالیت یادگیری را در کلاس اجرا می کند با آنها در میان می گذارد و نظرات آنها را یادداشت و در جلسهٔ بعد از آنها استفاده می کند.

بنابراین، تفاوت مدرس ج و مدرس د چیست؟

بدون شک تفاوتهای بسیاری دارند؛ اما یکی از مهم ترين أنها، تفاوت أنها بهعنوان اعضاى دانشکده در کاربرد فراشـناخت در تدریس است. مثل تفاوت فعاليتهاى فراشناختى يادگيرى

دانشجوی الف و دانشجوی ب. در اینجا نیز تفاوت بین این دو در مقدار تفکر آنها دربارهٔ چگونگی تفكرشان دربارهٔ تدريس است. درست است كه معلمان هیچ شکی در آوردن روشهای فراشناختی

مدلسازی فراشناختی معلم برای دانش آموزان

برای شما، به عنوان یک زیست شناس حرفه ای، غالباً به یاد آوردن زمانی که زیست شناسانه فکرنمی کردید و طبیعت سردر گمیهای زیستشناختی خود در زمانی که دانش آموز بودید، دشوار است؛ یا حداقل ممكن است نتوانيد مثالهايي از تغييرات تفكرات خود برای دانش آموزانتان بگویید. در حالی که ما بهعنوان محقق، همواره فراشناختی می اندیشیم و دربارهٔ درک خود و تحقیق خود و تغییر تفکر خود با اطلاعات جدید در طول سالها فکر می کنیم. نشان دادن اینکه دانشآموزان چگونه بهعنوان یک زیست شناس به فرایند حل مشکل فکر مىكنند- چگونه شروع مىكنند، چگونه تصميم مي گيرند، چه کاري را اول و چه کاري را بعد انجام می دهند، چگونه کار خود را کنترل می کنند، چگونه میفهمند که مشکلشان حل شده است-یک مثال از مدلسازی فراشناختی است. یکی از همكاران معلم من به من گفت كه او همیشه با این ســؤال روبهروست که چرا دانش آموزان نمی توانند نسبتهای فنوتیپهای متفاوت را از یک آمیزش مشخص دریک سوال حدس بزنند. او وقتی در کلاس از همهٔ دانش آموزان خواست که مسئله را حـل كنند، فقط تعداد كمى از آنها مربع پانت را

رسم کردند. وقتی او علت را جویا شد و از آنها پرسید که شما چرا از مداد استفاده نمی کنید، آنها گفتند میخواهیم ذهنی حل کنیم. سیس همکار من جلوی تخته رفت و به آنها نشان داد که چگونه او مسئلهٔ مشابه مسئلهٔ آنها را بهطور فراشناختی حل می کند. همیشه، حتی وقتی که زیستشناسی ابتدایی بود، بیرون آوردن مداد و تکه کاغذ و انتقال مسئله به مربع پانت اولین قدم او بوده است.

نشان دادن این به دانش آموزان که چگونه ما دربارهٔ یک مفهوم زیستشناختی فکر میکنیم یا اینکه چگونه زیستشناسان عموما در تاریخ زیستشناسی دربارهٔ یک موضوع فکر کردهاند، نشان می دهد که چگونه کل زیست شناسی مجموع درک خود از زیستشناسی را تغییر داده است. به عنوان مثال، این مفهوم که چگونه زیست شناسان دربارهٔ چگونگی رشد گیاهان فکر می کنند در طول تاریخ بارها عوض شده است. علاوهبر این، مجموع درک ما از اینکه چگونه اطلاعات ژنتیک از والدین به فرزندان در گونهها انتقال یافته، کافی است. مثل یک زیستشناس، فکر کردن از زمان مندل تا امروز تغییرات بسیاری کرده است.

یک ابزار ساده برای وادار کردن دانشآموزان به تفکر دربارهٔ چگونگیتغییر نظراتشان، ارزیابی پایانی با نگاه به گذشته است

Why people fail to recognize their own incompetence. Curr Directions Psychol Sci 12, 83-87.

- 10. Ebert-May D, Derting TL, Hodder J, Momsen JL, Long TM, Jardeleza SE (2011). What we say is not what we do: effective evaluation of faculty professional development programs. BioScience 61, 550-558.
- 11. Ertmer PA, Newby TJ (1996). The expert learner: strategic, self- regulated, and reflective. Instr Sci 24, 1-24. 12. Flavell JH (1979). Metacognition and cognitive monitoring: a new area of psychological inquiry. Am Psychol 34, 906-911.
- 13. Gall MD, Gall JP, Jacobsen DR, Bullock TL (1990). Tools for Learning: A Guide to Teaching Study Skills, Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- 14. Garner R (1988). Metacognition and Reading Comprehension, Nor-wood, NJ: Ablex.
- 15. Georghiades G (2000). Beyond conceptual change learning in science education: focus on transfer, durability, and metacognition. Educ Res 42, 119-139.
- 16. Kruger J, Dunning D(1999). Un skilled and unaware

how differences in recognizing one's own incompetence lead

- to inflated self-assessments. J Personality Soc Psychol 77, 1121-1134
- 17. Kuhn D, Pearsall S (1998). Relations between metastrategic knowl- edge and strategic performance. Cogn Dev 13, 227-247.
- 18. Merriam-Webster (2012). www.merriam-webster.com/ dictionary/ metacognition (accessed 14 March 2012).
- 19. National Research Council (NRC) (1996). National Science Education Standards, Washington, DC: National
- 20. NRC (2000). How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School, Washington, DC: National Academies Press
- 21. Nickerson RS, Perkins DN, Smith EE (1985) The Teaching of Thinking, Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum. 22. Perkins DN, Salomon G (1989). Are cognitive skills context-bound? Educ Res 18, 16-25.
- 23. Pintrich P (2002). The role of metacognitive knowledge in learning, teaching, and assessing. Theory Pract 41,
- 24. Posner GJ, Strike KA, Hewson PW, Gertzog WA (1982). Accommoda- tion of a scientific conception: towards a theory of conceptual change. Sci Educ 66,
- 25.President's Council of Advisors on Science and Technol-ogy (2012). Report to the President-Engage to Excel: Pro- ducing One Million Additional College Graduates with Degrees in Science, Technology, Engineering, and Mathematics. www.whitehouse.gov/administration/ eop/ostp/pcast (accessed 13 March 2012).
- 26. Schraw G (1998). Promoting general metacognition awareness. Instr Sci 26, 113-125.
- 27. Schraw G, Crippen K, Hartley K (2006). Promoting self-regulation in science education: metacognition as part of a broader perspective on learning. Res Sci Educ 36,
- 28. Seymour E, Hewitt NM (1997). Talking About Leaving: Why Under- graduates Leave the Sciences, Boulder, CO: Westview
- 29. Steele CM, Aronson J (1995). Stereotype threat and the intellectual test performance of African Americans. J Pers Soc Psychol 69, 797-811.
- 30. Tanner KD (2011). Reconsidering "what works." CBE Life Sci Educ 10, 329-333.
- 31. Tobias S (1990). They're not dumb. They're different. A new tier of talent for science. Change 22, 11-30.
- 32. White RT, Gunstone RF (1989). Metalearning and conceptual change. Int J Sci Educ 11, 577-586.
- 33. Zohar (2009). Paving a clear path in a thick forest: a conceptual anal- vsis of a metacognitive component. Metacognition Learning 4, 177-195.

به زمینهٔ فعالیتهای علمی شان ندارند، اما افزودن دید فراشـناختی به تدریس خودجوش نیست. هر چند توسعهٔ فراشناخت بودن تدریس خود – فکر کردن به این که چگونه شـما دربارهٔ تدریس خود فكر مى كنيد - مى تواند نقطة ورود شگفتانگيزى برای تغییر روشهای تدریس شما باشد. تحلیل خود دربارهٔ افکار خود در تدریس می تواند شامل: «من دربارهٔ دانش آموزان چه فرضیههایی دارم؟»، «تا چه حد من برای آن فرضیهها مدارک و شواهد دارم؟»، «چـرا مـن تصمیمهای تدریـس خود را این گونه که هست گرفتهام؟»، «من دربارهٔ تدریس چـه می دانم؟»، «چه چیز می خواهم یاد بگیرم؟»، «دربارهٔ چه چیز سـؤال دارم؟». این بررسـیها هم چنین می توانند به طور اختصاصی به اجزای ریزتر تبدیل شوند که از یک جلسهٔ کلاس را تا كل سال تحصيلي شامل شوند.

فراشناختىه دانش هر شخص دربارةفرايندهاي شناختی خودیا هر چيز مرتبط يا آن، مانند ویژگیهای بادگیری اطلاعات با دادهها گفته مے شود

🖈 پینوشتها

- 1 dewey
- 2 John Flavell
- 3 (National Research Council, 2000)
- 4 self-regulated learning
- 5. Self- efficacy
- 6. Muddiest point

۷. Confusion: سـؤالـي را كـه از طـرف دانشآمـوز مطـرح مـيشـود سردرگمی (کنفوسیون) مینامیم زیرا موجب سردرگمی او در یادگیری درس جدید شده است.

8. Cognitive psychologists

- 1. Kimberly D. Tanner; Department of Biology, San Francisco State University, San Francisco, CA 94132
- 2. metacognition
- 3. Selfmonitoring

* منابع

- 1. Adey P, Shayer M (1993). An exploration of long-term far-transfer effects following an extended intervention program in the high school science curriculum. Cogn Instr 11.1-29.
- 2. American Association for the Advancement of Science (2011). Vision and Change: A Call to Action, Final Report. Washington, DC: AAAS. http://visionandchange.org/ finalreport.
- 3. Angelo T, Cross K (1993) Classroom Assessment Techniques: A Handbook for College Teachers, 2nd ed., San Francisco, CA: Jossey- Bass.
- 4. Bandura A (1977). Self-efficacy: toward a unifying theory of behav- ioral change. Psychol Rev 84, 191-215. 5. Coutinho SA (2007). The relationship between goals, metacognition, and academic success. Educate 7, 39-47. 6 Crowe A. Dirks C. Wenderoth MP (2008). Biology in Bloom: imple- menting Bloom's Taxonomy to enhance student learning in biology. CBE Life Sci Educ 7, 368-381. 7.D'Avanzo C (2003). Application of research 7. on learning to college teaching: ecological examples. BioSciences 53. 1121-1128.
- 8. Dewey J (1933). How We Think: A Restatement of the Relation of Reflective Thinking to the Educative Process, Boston: Heath.
- 9. Dunning D, Johnson K, Ehrlinger J, Kruger J (2003).

فراشناختدر فرایندیادگیری، تفكرىقديمي است که آثار آن از زمان روشهای یرسش و پاسخ سقراط تا قرن ببستموجان ديويي موجود است